

Начало>Вашите права>Жертви на престъпления>Обезщетение>Претендиране на обезщетение от извършителя
Претендиране на обезщетение от извършителя

България

Как мога да претендирам за обезщетение или други средства за правна защита/удовлетворение от извършителя в съдебен процес (наказателно производство), и към кого трябва да се обърна?

Наказателно-процесуалният кодекс на Република България урежда реда за предявяване на иски за обезщетение на пострадалите от престъпления в наказателното производство. Ако пострадалият не предяви претенция за обезщетение в наказателния процес или счита, че присъдената компенсация не покрива всички претърпени вреди, има право да предяви иск за обезщетение съгласно разпоредбите на Закона за задълженията и договорите пред гражданския съд, като делото се разглежда по реда, предвиден в Гражданския процесуален кодекс.

В кой момент от наказателното производство следва да предявя искам си?

Граждански иск за обезщетение на вредите и за установяване на пострадалия, като граждански ищец се предявява в съдебното производство най-късно до започването на разпоредителното заседание пред първоинстанционния съд. Съдът изпраща съобщение за насрочване на разпоредителното заседание, като в 7-дневен срок от връчването на съобщението пострадалият или неговите наследници могат да направят искания за конституиране като частен обвинител и граждански ищец, а ощетеното юридическо лице – като граждански ищец.

За какво мога да претендирам в искам и как следва да го представя (да посоча общ размер и/или да уточня отделните претърпени вреди, пропуснати ползи и лихви)?

Гражданският иск може да бъде подаден от пострадалия или от неговия повереник. Молбата може да бъде устна или писмена. Гражданският иск трябва да съдържа: трите имена на подателя и на лицето, срещу което се предявява искът; наказателното дело, по което се подава; престъплението, от което са причинени вредите, и характерът и размерът на вредите, за които се иска обезщетение. Гражданският иск в съдебното производство може да бъде предявен както срещу подсъдимия, така и срещу други лица, които носят гражданска отговорност за вредите, причинени от престъплението.

Има ли специални формуляри за такива иски?

Не.

Какви доказателства трябва да представя в подкрепа на моя иск?

Доказателствата трябва да бъдат представени в съдебното производство. Гражданският ищец има право да участва в съдебното производство; да иска обезпечаване на гражданския иск; да се запознава с делото и да прави необходимите извлечения; да представя доказателства; да прави искания, бележки и възражения и да обжалва актовете на съда, които накърняват неговите права и законни интереси.

Съществуват ли съдебни такси или други разходи, свързани с искам?

Такси за съдебни разноси или други разходи, свързани с гражданския иск, не се дължат от пострадалия.

Мога ли да получа правна помощ преди и/или по време на производството? Мога ли да я получа, ако не живея в държавата, в която се провежда производството?

Пострадалият/гражданският ищец могат да упълномощават повереник. Когато пострадалият/гражданският ищец представи доказателства, че не е в състояние да заплати адвокатско възнаграждение, желае да има повереник и интересите на правосъдието изискват това, съдът, който разглежда делото като първа инстанция, му назначава повереник.

Кога наказателният съд ще отхвърли или откаже да се произнесе по моя иск срещу извършителя на престъплението?

Първоинстанционният съд се произнася по гражданския иск с определение, което се обявява в разпоредителното заседание. Отказът на съда трябва да бъде мотивиран. Отказът не може да бъде обжалван.

Мога ли да обжалвам това решение или да търся други средства за правна защита/удовлетворение?

Отказът на наказателния съд по граждански иск не може да бъде обжалван. Пострадалият има право да предяви иск за обезщетение пред гражданския съд и делото се разглежда в съответствие с процедурата, установена в Гражданския процесуален кодекс. Ако наказателното дело не е приключило, гражданският иск пред гражданския съд ще бъде спряно до приключване на наказателното дело.

Ако ми бъде присъдено обезщетение от съда, как да гарантирам изпълнението на съдебното решение срещу извършителя и каква помощ могат да получа в това отношение?

След като извършителят на престъплението е осъден, пострадалият може да подаде молба до съда за издаване на изпълнителен лист. Изпълнителният лист дава право на пострадалия да образува изпълнително дело пред съдебен изпълнител, за удовлетворяване на присъденото му от съда обезщетение.

Последна актуализация: 21/06/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.